

VADESİ GEÇMİŞ VERGİ BORÇLARINA TAKSİT İMKÂNI

Vergi borçlarını yapılandırmak isteyen mükelleflerin herhangi bir uzatma olmazsa 31 Mayıs 2023 tarihine kadar başvuruda bulunmaları gerekiyor. Başta emlak vergisi olmak üzere belediyeler tarafından tahsil edilen vergiler ve hizmet bedelleri de yeniden yapılandırma kapsamına giriyor.

Başta vergi borçları olmak üzere kamuya olan borçların yapılandırılmasını içeren 7440 sayılı yasa mart ayında yürürlüğe girdi. Devletin kesinleşmiş vergi ve sosyal güvenlik alacaklarının yapılandırılmasının yanında, dava safhasında bulunan vergi alacakları ile halen devam eden vergi incelemeleri kapsamında tarh edilecek vergiler de düzenlemenin kapsamına giriyor.

Vergi borçlarını yapılandırmak isteyenlerin, herhangi bir uzatma olmazsa bu ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları gerekiyor. Başvuruda sona yaklaştığımız şu günlerde biz de kesinleşmiş vergi borçlarının yapılandırılması konusunda bazı hatırlatmalar yapmak istedik.

HANGİ BORÇLAR?

Genel olarak 31 Aralık 2022'den önceki dönemlere ilişkin olan vergi borçları ile yine bu tarihe kadar verilmiş olan beyannamelere ilişkin ödenmemiş vergilerin yapılandırma kapsamına girdiğini söyleyebiliriz.

Örneğin Kasım 2022 ve önceki dönemlere ilişkin aylık KDV, MPHB, ÖTV, damga vergisi beyannameleri, 2021 ve daha önceki dönemlere ilişkin gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden tahakkuk eden ve vadesi geçtiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz gelmemiş olan vergiler bu yasa kapsamında yapılandırılabilir.

Sadece yukarıdaki vergiler değil bütün bu vergilere bağlı vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları da yasa kapsamında. Ancak 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergiler yapılandırma kapsamına girmiyor.

EMLAK VERGİLERİ

Başta emlak vergisi olmak üzere belediyeler tarafından tahsil edilen vergiler ve hizmet bedelleri de yeniden yapılandırma kapsamına giriyor. Ancak 2023 yılına ilişkin emlak vergisi ile iş yerlerine ait çevre temizlik vergisinin yapılandırma kapsamında olmadığını hatırlatmak isteriz.

FAİZİN BİR KISMI SİLİNİYOR

Yasanın yayımlandığı tarih (12 Mart 2023) itibarıyla,

vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergiler ve bunlara bağlı vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamları yasanın kapsamına giriyor.

Bu borçlardan vergi aslı için herhangi bir indirim uygulaması söz konusu değil. Kesinleşmiş vergi borçlarının yapılandırılmasını talep eden mükellefler vergi aslının tamamını her halükârda ödemek zorundalar. Vergi aslına bağlı olarak kesilmiş olan vergi cezaları (vergi ziyai cezası gibi) ise tamamen siliniyor.

Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi borçlar da siliniyor ancak bunların yerine vergi aslı üzerinden Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan bir faizin ödenmesi gerekiyor. Son yıllarda Yİ-ÜFE oranları çok yüksek olduğu için yapılandırmada bu oran yerine 2016/Kasım ayından itibaren aylık yüzde 0,75 oranı (yıllık yüzde 9) kullanılıyor.

USULSÜZLÜK CEZASININ YARISI

12 Mart 2023 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan, vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük gibi) ise yarısı siliniyor. Kalan yarısı ile bu tutara gecikme zammı yerine yasanın yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu borçtan kurtulmak mümkün oluyor.

BAŞVURU ZAMANI

Vergi borçlarını yapılandırmak isteyen mükelleflerin 31 Mayıs 2023 tarihine kadar başvuruda bulunmaları gerekiyor. Ama başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerinin Cumhurbaşkanı tarafından bir aya kadar uzatılabileceğini de hatırlatmakta fayda var.

Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle mücbir sebep ilan edilen yerlerdeki (11 il ve 1 ilçe) dairelere olan borçlar için ise 31 Ekim 2023 tarihine kadar başvuru yapılması mümkün.

BAŞVURU YERİ

Yapılandırma için bağlı bulunulan vergi dairesine ya da diğer vergi dairelerine şahsen başvuru yapılabilir. Bağlı olunan vergi dairesine posta yoluyla da başvuru mümkün. Hiç vergi dairesine gitmeden Gelir İdaresi Başkanlığı internet adresi (gib.gov.tr) veya e-Devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden Interaktif Vergi Dairesine giriş yaparak da başvuru yapılabilir. Birden fazla vergi dairesine borçlu olunması durumunda, her bir vergi dairesine olan borç için ayrı ayrı başvuruda bulunulması gerektiği de unutulmamalı.

TAKSİTLE ÖDEME

Yapılandırılan borç tutarının taksitle ödenmesi mümkün. Bunun için başvuru sırasında 12, 18, 24, 36 ve 48 eşit taksitle ödeme seçeneklerinden birinin tercih edilmesi gerekiyor. Bu durumda ödenmesi gereken tutar;

- 12 eşit taksit için (1,09),
- 18 eşit taksit için (1,135),
- 24 eşit taksit için (1,18),
- 36 eşit taksit için (1,27),
- 48 eşit taksit için (1,36),

katsayısı ile çarpılıyor ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ödenecek taksit tutarı hesaplanıyor.

Örneğin 100 bin lira ana para, 100 bin lira vergi ziyai cezası ve 25 bin lira gecikme faizi (10 aylık: $10 \times \%2,5$ oranına göre) borcu olmak üzere toplam 225 bin lira kesinleşmiş borcu olan bir mükellefin yapılandırma talebinde bulunduğunu ve anapara üzerinden gecikme faizi yerine 7 bin 500 lira enflasyon (Yİ-ÜFE) farkı (10 aylık: $10 \times \%0,75$ oranına göre) hesaplandığını varsayalım. Bu durumda yasa kapsamında ödenecek tutar 100 bin lira ana para ve 7 bin 500 lira enflasyon farkı olmak üzere 107 bin 500 lira olacaktır.

Mükellefin 24 taksitle ödeme imkânından yararlanmak istemesi durumunda ödeyeceği toplam tutar 126 bin 850 lira ($107.500 \times 1,18$) olacak ve ayda 5 bin 285 lira ($126.850 / 24$) taksit ödeyerek 24 ayda borcunu kapatmış olacaktır.

TAKSİTLERİN ÖDEME SÜRESİ

Taksitle ödeme seçildiğinde (eğer herhangi bir uzatma yapılmazsa) ilk taksitin 3 Temmuz'a (30 Haziran tatile geldiği için) kadar ödenmesi gerekiyor. Diğer taksit ödemeleri, temmuzdan baş-

lamak üzere aylık dönemler halinde ve ilgili ayların son günlerine kadar yapılabilecektir.

Mücbir sebep ilan edilen yerlerdeki dairelere olan borçların yapılandırılması durumunda ise ilk taksitin 30 Kasım 2023 tarihine kadar ödenebilmesi mümkün.

PEŞİN ÖDEME AVANTAJLI

Yapılandırılan borcun tamamının ilk taksit süresi içerisinde (3 Temmuz'a kadar) peşin olarak ödenmesinin bazı avantajları bulunuyor. Bu durumda katsayı hesaplanmadığı gibi Yİ-ÜFE farkından (örnekteki 7 bin 500 lira) ayrıca yüzde 90 oranında indirim yapılıyor.

İlk taksit süresi içinde ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna (31 Temmuz'a) kadar ödenmesi halinde ise Yİ-ÜFE farkında bir indirim yapılmamakla birlikte katsayı uygulanmadan ödeme imkânı sağlanıyor.

TAKSİTLERİ AKSATMAYIN

Taksitle ödeme seçilmesi durumunda özellikle ilk iki taksitin zamanında ödenmesi çok önemli. Bunlar zamanında ödenmezse veya kalan taksitlerden; bir takvim yılında en az dört taksit, süresinde ödenmez veya eksik ödenirse yapılandırma hakkı kaybediliyor.

İlk iki taksit zamanında ödenmek şartıyla, diğer taksitlerin bir takvim yılında üç veya daha az aksatılması durumunda ise ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin geç ödeme zammı (aylık yüzde 2,5) ile son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi durumunda yapılandırma hakkı kaybedilmiyor.

Aşağıdaki tabloda 100 bin lira vergi aslı ve 7 bin 500 lira Yİ-ÜFE farkı olarak yapılandırılan bir vergi borcunun, peşin veya taksitle ödenmesi durumunda toplam ödenecek tutarlar ve taksit tutarları yer alıyor:

	Vergi aslı (TL)	Yİ-ÜFE farkı (TL)	Yapılandırılan borç (TL)	Katsayı	Ödenecek (TL)	Taksit (TL)/ Taksit sayısı
Peşin	100.000	750*	100.750	1	100.750	100.750 x 1
12 Taksit	100.000	7.500	107.500	1,09	117.175	9.765 x 12
18 Taksit	100.000	7.500	107.500	1,135	122.013	6.778 x 18
24 Taksit	100.000	7.500	107.500	1,18	126.850	5.285 x 24
36 Taksit	100.000	7.500	107.500	1,27	136.525	3.792 x 36
48 Taksit	100.000	7.500	107.500	1,36	146.200	3.046 x 48

* Yapılandırılan borcun tamamı ilk taksit ödeme süresinde (3 Temmuz'a kadar) ödenirse Yİ-ÜFE farkının yüzde 90'ı silinip sadece yüzde 10'luk kısmı ödenmektedir.